

Ferdynand Pasternak

Ogólnopolskie sympozjum kanonistów w Lublinie

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 14/3-4, 381-383

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ogólnopolskie sympozjum kanonistów w Lublinie

Zgodnie z uchwałą powziętą na ostatnim posiedzeniu naukowym Sekcji kanonistów polskich w dniu 4. V. 1970 r. na ATK w Warszawie — kolejne ogólnopolskie sympozjum kanonistów odbyło się w dniach 21—22. IX. 1970 r. na K. U. L. w Lublinie, przy udziale kilkudziesięciu przedstawicieli (ok. 70 osób) z K. U. L., A. T. K. oraz licznie zebranych wykładowców prawa kanonicznego z seminariów diecezjalnych i zakonnych.

Zgodnie z rozesłanym wcześniej programem — sympozjum rozpoczęło w dniu 21. IX. o godz. 9,30 mszą św. odprawioną w kaplicy konwiktu przez wielkiego Kanclerza K. U. L. ks. biskupa Piotra Kałwę. Podczas mszy św. wygłosił on także do zebranych w kaplicy kanonistów krótkie przemówienie poświęcone problemowi właściwego rozumienia Kościoła, jako społeczności prawnej a zarazem społeczności miłości.

Następnie — zgodnie z programem — o godz. 11, przewodniczący Sekcji Ks. doc. Paweł Pałka z K. U. L. powitał zebranych (powitanie takie skierował także do zebranych, w imieniu nieobecnego Rektora K. U. L., prof. Z. Papierkowski — prorektor tejże Uczelni), powołał prezydium zjazdu (Ks. prof. M. Myrcha z A. T. K., ks. dziekan J. Rybczyk z K. U. L., ks. prof. Woroniecki, ks. prof. Jezusek, ks. prof. Zubka) oraz sekretarza zjazdu w osobie ks. dr Józefa Krukowskiego z K. U. L.

Pierwszy referat pt. *Zasady prawne współistnienia Kościoła z innymi wspólnotami wyznaniowymi i niewierzącymi* wygłosił ks. dr hab. Jan Dudziak z K. U. L. Rozpatrując zasady tego współistnienia (którymi zdaniem Autora są: zasada uznania, zbliżenia i integralności prawnej) na szerokim tle dokumentów soborowych — Autor w sposób przekonujący skonkludował, iż uznanie wspólnot religijnych przez Kościół nie oznacza jednak rezygnacji Kościoła z integralnej prawdy, która jest jedna a którą Kościół katolicki posiada w pełni i jest jej świadom.

Tak ten referat jak i następne wywołał żywą i pogłębiającą dyskusję, której jednak szczegółowe omówienie, z braku miejsca, w niniejszym krótkim sprawozdaniu pomijamy.

W godzinach popołudniowych wygłoszone zostały dwa referaty: pierwszy na temat *Posoborowe pojęcie władzy zwyczajnej* odczytał w zastępstwie nieobecnego Autora ks. doc. Mariana Żurowskiego z A. T. K. — ks. dr Edward Szafrowski. Autor, w oparciu o posoborowe dokumenty, wskazał na źródła tej władzy oraz kanoniczne sposoby jej przekazywania w prowizji urzędów kościelnych, a raczej postulowanej przez Autora tzw. „misji kanonicznej” kompetentnej władzy kościelnej. Referat drugi na temat *Współczesne zagadnienia publiczno-prawne dotyczące stosunków kościelno-państwowych* wygłosił ks. mgr Henryk

Andrzejczak z K. U. L. Swoje rozważania i sugestie na temat tych stosunków oparł Autor głównie na fakcie ostatnich porozumień Stolicy Ap. z niektórymi rządami państw socjalistycznych a zwłaszcza z Jugosławią. Ponieważ referat ten był dość kontrowersyjny — wywołał szczególnie ożywioną dyskusję, którą zamknął sam Autor udzielając dysku-tantom wyjaśnień i odpowiedzi.

Posiedzenie dnia następnego (22. IX) rozpoczął o godz. 9,00 referat ks. doc. Pawła Pałki z K. U. L. na temat: *Forma prawna zawarcia małżeństw mieszanych*. Na szerokim tle historycznego rozwoju tego zagadnienia — Autor omówił zwłaszcza kwestię formy prawnej małżeństw mieszanych w oparciu o ostatnie motu proprio Pawła VI *Matrimonia mixta* wywołując także dyskusję. Z kolei, jako ostatni ks. dr P. Hemperek z K. U. L. odczytał referat nieobecnego na zjeździe ks. dr Bronisława Zubertha z K. U. L. pt. *Dyskusja nad uznaniem nieważności małżeństwa z tytułu podstępnego wprowadzenia w błąd*. Na szerokim tle dyskusji prowadzonej już od lat przez kanonistów — Autor przedstawił w swym referacie w sposób wyczerpujący nie tylko kierunki samej dyskusji wokół tego tematu, ale i postulowany przez autorów nowy tytuł nieważności małżeństwa, mianowicie „świadome wprowadzenie w błąd” (*impedimentum dolosae deceptionis*), jako projekt *de lege condenda* w nowym Kodeksie Prawa Kanonicznego. Podobnie — jak poprzednie — i ten referat wywołał ożywioną dyskusję, którą podsumował lektor tego referatu ks. dr Hemperek z K. U. L.

Zamykając rozważania czysto naukowe związane z wygłoszonymi referatami — przewodniczący symposium ks. doc. Paweł Pałka otworzył tzw. „posiedzenie administracyjne” w którym w formie komunikatu lub uchwały powzięto następujące decyzje:

1) w związku z otrzymanym „Regulaminem dla specjalistycznych sekcji pracowników naukowo-dydaktycznych wyższych uczelni kościelnych w Polsce”, uchwalonym na 118 Plenarnej Konferencji Episkopatu Polski w dniu 6. V. 1970 r. we Wrocławiu a nadesłanym przez Komisję Studiów przy Episkopacie Polskim — wybranym został zdecydowaną większością głosów, na wiceprzewodniczącego Sekcji Kanonistów, ks. dr P. Hemperek z K. U. L.

2) W związku z projektowanym na przyszły rok na K. U. L. Kongresem Teologów polskich, w tym także ogólnopolskiej sekcji kanonistów, dyskutowano tematykę tego zjazdu. Wśród licznych proponowanych kwestii (prawo fundamentalne, problem diecezji i parafii w posoborowym ustawodawstwie kościelnym, praca sądów diecezjalnych, problematyka związana z procesem beatyfikacyjnym itp.) — ostateczny i szczegółowy skład tematów postanowiono ustalić w terminie późniejszym, przy czym większość zebranych opowiadała się raczej za rozpracowaniem problematyki diecezji i parafii w oparciu o ustawodawstwo posoborowe, w proponowanym przez ks. dr T. Pieronka z A. T. K. szczegółowym układzie zagadnień.

3) W związku wreszcie z podsuniętym przez Przewodniczącego tematem „Nauczania prawa kanonicznego w Seminariach Duchownych” — w dyskusji opowiedziano się zdecydowanie za trzymaniem się nadal w wykładach tekstu K. P. K., który nadal obowiązuje, oraz uwzględ-

nianiu w wykładach wprowadzonych już zmian soborowych i posoborowych. Wnioskami tymi i uchwałami sympozjum ok. godz. 12,30 zakończono.

Reasumując, podkreślić należy nie tylko dużą wartość naukową wygłoszonych na zjeździe referatów i dyskusji oraz aktualność omawianych zagadnień, zwłaszcza w aspekcie ustawodawstwa posoborowego, ale także podkreślić należy dobrą organizację zjazdu oraz życzliwą i troskliwą opiekę, jaką Gospodarze K. U. L. otoczyli w swojej Uczelni polskich kanonistów.

O. F. Pasternak